

CYNGOR SIR

DYDD MERCHER, 25 MAI 2022

YN BRESENNOL: Cadeirydd y llynedd a'r cyn-Gynghorydd J.E. Williams

Cynghorwyr (Yn y Siambr):

K.V. Broom	J.M. Charles	P. Cooper	D.M. Cundy
C.A. Davies	B. Davies	C. Davies	G. Davies
K. Davies	L. Davies	S.L. Davies	T. Davies
L.D. Evans	N. Evans	R.E. Evans	W.T. Evans
S. Godfrey-Coles	J.P. Hart	J.K. Howell	P.M. Hughes
J.D. James	R. James	G.H. John	D. Jones
H. Jones	A. Leyshon	D. Nicholas	M. Palfreman
B.D.J. Phillips	B.A.L. Roberts	D. Thomas	E.G. Thomas
G.B. Thomas	M. Thomas	J. Tremlett	F. Walters
D.E. Williams			

Cynghorwyr (Yn rhithwir):

S.M. Allen	L.R. Bowen	M.D. Cranham	S.A. Curry
A. Davies	W.R.A. Davies	T.A.J. Davies	H.L. Davies
L.M. Davies	M. Donoghue	A. Evans	D.C. Evans
H.A.L. Evans	A.D. Harries	T.M. Higgins	P. Hughes Griffiths
M. James	J.P. Jenkins	B.W. Jones	A.C. Jones
A. Lenny	M.J.A. Lewis	N. Lewis	K. Madge
A.G. Morgan	D. Owen	D. Price	E. Rees
S.L. Rees	E.M.J.G. Schiavone	J. Seward	H.B. Shepardson
E. Skinner	R. Sparks	A. Vaughan Owen	P.T. Warlow
J. Williams			

Hefyd yn bresennol (Yn y Siambr):

W. Walters, Prif Weithredwr;
C. Moore, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol;
J. Morgan, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymunedau;
G. Morgans, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Addysg a Phlant;
N. Daniel, Pennaeth Gwasanaethau TGCh;
L.R. Jones, Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith;
P.R. Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol (Rheoli Pobl a Pherfformiad);
A. Williams, Pennaeth y Gwasanaethau Amgylcheddol a Gwastraff;
E. Evans, Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd;
S. Rees, Cyfieithydd Ar Y Pryd;
J. Owens, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd;
K. Evans, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd Cynorthwyol;
M.S. Davies, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd;

Hefyd yn bresennol (Yn rhithwir):

G. Morgan, Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd;
M. Evans Thomas, Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd.

Siambr, Neuadd y Sir, Caerfyrddin ac o bell: 10.00 yb - 12.00 yp

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Cafwyd ymddiheuriad am absenoldeb gan y Cynghorydd G.R. Jones.

2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL

Ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau personol.

3. MATERION PERSONOL / CYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD YMADAWOL

Croesawodd y cyn-Gynghorydd Eirwyn Williams, sef cadeirydd y llynedd, westeion nodedig, Cynghorwyr, staff a ffrindiau i'r cyfarfod. Soniodd am ei flwyddyn yn y swydd a'r digwyddiadau a'r dathliadau roedd wedi'u mynychu gyda'i gydymaith, Mrs Joyce Williams. Diolchodd i Is-gadeirydd y llynedd, y cyn-Gynghorydd Ken Lloyd, a'i gydymaith, Mrs Katherine Lloyd, am eu cefnogaeth a gwahodd y cyn-Gynghorydd Lloyd i ddweud ychydig eiriau.

Talodd Is-gadeirydd y llynedd, y cyn-Gynghorydd Ken Lloyd, deyrnged i Gadeirydd y llynedd, y cyn-Gynghorydd J.E. Williams a'i gydymaith, Mrs Joyce Williams, a dymunodd yn dda i'r Darpar Gadeirydd a'r Darpar Is-gadeirydd yn ystod eu cyfnod yn y swydd. Diolchodd i'r holl Gynghorwyr a staff am eu cefnogaeth nid yn unig yn ystod ei gyfnod fel Is-gadeirydd Cyngor Sir Caerfyrddin ond hefyd dros y 5 mlynedd diwethaf. Yn olaf, talodd deyrnged i'w gydymaith, Mrs Katherine Lloyd, a diolchodd iddi'n ffurfiol am ei holl gefnogaeth.

Diolchodd Cadeirydd y llynedd i'r cyn-Gynghorydd Ken Lloyd am ei eiriau caredig a dymunodd ymddeoliad hapus iddo ef a Mrs Lloyd. Yna diolchodd i'r Prif Weithredwr am ei chynghor a'i harweiniad proffesiynol, ac i'r Cyfarwyddwyr, yn enwedig Chris Moore a oedd wedi cynorthwyo gyda gwaith codi arian y Cadeirydd, a staff yr awdurdod a oedd wedi cefnogi gwaith y Cadeirydd. Diolchodd i'w yrrwr, Jeff Jones, ac i Eira Evans am ei chefnogaeth broffesiynol a phersonol, wrth drefnu ei ddigwyddiadau a gofalu bod pob dim yn mynd yn hwylus bob amser. Talodd deyrnged i'w gydymaith, Mrs. Joyce Williams, a oedd wedi bod wrth ei ochr dros y 12 mis diwethaf a diolchodd yn ffurfiol iddi am ei chefnogaeth. Yn olaf, dymunodd yn dda i'r Darpar Gadeirydd, y Cynghorydd Rob Evans, a'i gydymaith, y Cynghorydd Nysia Evans, yn ei flwyddyn yn y swydd.

4. ETHOL CADEIRYDD Y CYNGOR AM FLWYDDYN Y CYNGOR 2022-23

Cafodd ei gynnig gan Gadeirydd y llynedd, y cyn-Gynghorydd J.E. Williams, a'i eilio gan y Cynghorydd R. James a PHENDERFYNWYD YN UNFRYDOL fod y Cynghorydd R. Evans yn cael ei ethol yn Gadeirydd Cyngor Sir Caerfyrddin am Flwyddyn y Cyngor 2022/23.

Bu i'r cyn-Gynghorydd J.E. Williams longyfarch y Cynghorydd Evans ar gael ei ethol.

Gwnaeth y Cynghorydd Rob Evans ei ddatganiad yn derbyn y swydd, ac fe'i harwisgwyd â'r Gadwyn Swyddogol.

Diolchodd y Cynghorydd Evans i'r holl Gynghorwyr am eu cefnogaeth wrth ei benodi'n Gadeirydd Cyngor Sir Caerfyrddin a dywedodd ei fod yn edrych ymlaen at ei flwyddyn yn y swydd yn cynrychioli'r Cyngor. Talodd y Cynghorydd Evans

deyrnged hefyd i Gadeirydd y llynedd, y cyn-Gynghorydd J.E. Williams, a chyflwyno Crogdwlws y cyn-Gadeirydd iddo.

Wedyn bu i gydymaith Cadeirydd y llynedd, Mrs Joyce Williams, gyflwyno ei Chadwyn Swyddogol i'r Cynghorydd Nysia Evans, a bu i'r Cynghorydd Nysia Evans gyflwyno Crogdwlws cyn-gydymaith y Cadeirydd i Mrs Joyce Williams.

Talwyd teyrngedau hefyd i Gadeirydd y llynedd gan Arweinwyr Grŵp Plaid Cymru, y Grŵp Annibynnol, a'r Grŵp Llafur am y gwasanaeth rhagorol roedd wedi'i roi i'r Cyngor yn ystod ei flwyddyn yn y swydd.

Yn ogystal talodd y Prif Weithredwr deyrnged ar ran staff yr Awdurdod i Gadeirydd y llynedd a'i gydymaith (y cyn-gynghorydd Eirwyn Williams a Mrs Joyce Williams), a oedd wedi cyflawni'r rôl mewn modd proffesiynol dros ben gan fod yn hynod o weithgar a chefnogol i waith y Cyngor. Bu iddi longyfarch y Cadeirydd newydd a'i Gydymaith (y Cynghorydd Rob Evans a'r Cynghorydd Nysia Evans), a'r Is-gadeirydd newydd a'i Chydymaith (y Cynghorydd Louvain Roberts a Mrs Vanessa Rees) ar eu penodiadau a dymunodd flwyddyn hapus a llwyddiannus iawn iddynt yn y swydd.

5. ETHOL IS-GADEIRYDD Y CYNGOR AM FLWYDDYN Y CYNGOR 2022-23

Cafodd ei gynnig gan y Cynghorydd J. Tremlett, a'i eilio gan y Cynghorydd S. Davies a PHENDERFYNWYD YN UNFRYDOL fod y Cynghorydd Louvain Roberts yn cael ei hethol yn Is-gadeirydd Cyngor Sir Caerfyrddin am Flwyddyn y Cyngor 2022/23.

Arwisgwyd y Cynghorydd Louvain Roberts â'r Gadwyn Swyddogol gan y cyn Is-gadeirydd, Ken Lloyd, a gwnaeth ei datganiad derbyn swydd. Mynegodd yr Is-gadeirydd ei gwerthfawrogiad i'r Cyngor ar ei phenodiad.

Cyflwynwyd y Gadwyn Swyddogol i gydymaith yr Is-gadeirydd, Vanessa Rees, gan gydymaith y cyn Is-gadeirydd, Mrs. Katherine Lloyd.

Estynnodd y Cadeirydd longyfarchiadau i'r Is-gadeirydd a'i Chydymaith ar eu penodiadau.

6. ETHOL ARWEINYDD Y CYNGOR

Cynigiwyd ac eiliwyd bod y Cynghorydd Darren Price yn cael ei ethol yn Arweinydd y Cyngor.

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd Darren Price yn Arweinydd y Cyngor.

7. DERBYN ADRODDIAD ARWEINYDD Y CYNGOR YNGHYLCH PENODI CYNGHORWYR SY'N CAEL EU DEWIS I WASANAETHU AR Y CABINET

Dyweddod yr Arweinydd ei fod wedi ystyried penodi aelodau i wasanaethu ar y Cabinet a rhoddodd wybod i'r Cyngor am y penodiadau canlynol i bob un o'r portffolios a nodwyd:-

<u>Cynghorydd</u>	<u>Portffolio</u>
Linda Evans	Dirprwy Arweinydd a Chartrefi
Ann Davies	Materion Gwledig a Pholisi Cynllunio
Glynog Davies	Addysg a'r Gymraeg
Philip Hughes	Trefniadaeth a'r Gweithlu
Gareth John	Adfywio, Hamdden, Diwylliant a Thwristiaeth
Alun Lenny	Adnoddau
Edward Thomas	Gwasanaethau Trafnidiaeth, Gwastraff a Seilwaith
Jane Tremlett	Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Aled Vaughan Owen	Newid Hinsawdd, Datgarboneiddio a Chynaliadwyedd

NODWYD.

8. DERBYN ADRODDIAD BLYNYDDOL ARWEINYDD Y CYNGOR 2021-22

Wrth gyflwyno ei Adroddiad Blynyddol i'r Cyngor am y cyfnod 2021/22, soniodd yr Arweinydd am yr angen i ystyried beth oedd wedi cael ei gyflawni hyd yma a beth oedd angen ei wneud o hyd. Dywedodd ei fod o'r farn nad oedd monopoli ar syniadau da gan yr un plaid neu grŵp gwleidyddol, a bod cyfraniad gan bob aelod i'w wneud i weledigaeth gorfforaethol y cyngor. Soniodd am yr angen i gael systemau ar waith a oedd yn galluogi syniadau da, o ba ffynhonnell bynnag, i weld golau dydd. Dros y blynyddoedd nesaf roedd yn awyddus i ymgysylltu ag aelodau o bob rhan o'r siambr yn rheolaidd, i drafod eu syniadau a'u pryderon ac i gydweithio er lles pawb. Ychwanegodd ei fod eisoes wedi cyfarfod ag arweinwyr y Grŵp Llafur, y Grŵp Annibynnol Newydd a phob un o aelodau'r cyngor oedd heb gysylltiad pleidiol, i ddweud ei fod am ddatblygu perthynas agos a hwylus.

Dyweddod yr Arweinydd ei fod yn ddymuniad gan bawb i weld Sir Gaerfyrddin yn ffynnu, ac mai dyletswydd pob aelod oedd dod o hyd i ffyrdd o gydweithio'n effeithiol er mwyn cyflawni amcanion a rennir.

Dyweddod mai dymuniad y weinyddiaeth oedd mynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd, yr argyfwng costau byw, adfywio economi a chanol trefi'r sir, darparu tai o safon, codi safonau addysgol, sicrhau cymorth gofal cymdeithasol i'r rhai mwyaf agored i niwed, gwella trafniadaeth gyhoeddus, gweld strydoedd glanach a darparu gwasanaethau cyngor effeithiol o safon. Er bod y rhain yn faterion oedd yn bwysig i bob aelod a bod angen mynd ar eu trywydd gyda'n gilydd dros y 5 mlynedd nesaf, pwysleisiodd fod llawer eisoes wedi'i gyflawni a amlinellodd hynny fel a ganlyn:

Adferiad Economaidd

Roedd wedi cael ei gydnabod ar ddechrau'r pandemig bod angen cynllun adfer, yn ogystal â wynebu'r heriau oedd yn codi o ddydd i ddydd. Felly, roedd cynllun adfer cynhwysfawr wedi'i gyflwyno i gefnogi busnesau, pobl a chymunedau. Roedd Covid-19 wedi cael effaith ar yr economi leol, ond roedd arwyddion cadarnhaol o adferiad cyflymach na'r hyn a ragwelwyd yn wreiddiol, ac roedd yr Arweinydd yn

teimlo'n hyderus y gallai economi Sir Gaerfyrddin wella i'r fath raddau fel ei bod hyd yn oed yn fwy cynhyrchiol nag o'r blaen.

Roedd y cynllun adfer economaidd yn uchelgeisiol iawn – ac roedd yn gwbl benderfynol o wneud popeth o fewn ei allu i gadw Sir Gaerfyrddin ar y trywydd iawn a pharhau ar ei thaith o ran twf. Roedd y cynllun yn gwireddu'r uchelgais i helpu busnesau i greu mwy na 3,000 o swyddi yn lle'r rhai a gollwyd yn ystod y pandemig: diogelu a chreu 10,000 o swyddi i gymryd lle'r rhai sydd mewn perygl a chreu tua 1,700 o swyddi newydd - yn ogystal â chefnogi miloedd o fusnesau lleol. Yr hyn sy'n allweddol i'r cynllun oedd cefnogi economi sylfaenol y sir a chefnogi pobl leol i ddatblygu sgiliau a thalent mewn meysydd wedi'u targedu er mwyn creu gweithlu lleol cryf a gwydn.

Byddai'r cynlluniau adfer canol trefi ar gyfer Rhydaman, Llanelli a Chaerfyrddin hefyd yn cael eu cyflawni - pob un ohonynt yn tynnu sylw at faterion allweddol, cyfleoedd ac ymyriadau penodol ar gyfer y trefi unigol. Roedd cynllun y deg tref yn dal i fynd o nerth i nerth gydag agenda ar gyfer newid ar gyfer pob un o'r trefi a nodwyd a'u cymunedau ehangach.

Roedd gwaith ymgynghori a datblygu wedi digwydd ym mhob un o'r deg tref eisoes - yn Cross Hands; Cwmaman; Cydweli; Talacharn; Llandeilo; Llanymddyfri; Llanybydder; Castellnewydd Emlyn; Sanclêr; a Hendy-gwyn ar Daf.

Roedd yr ymgyrch i siopa'n lleol hefyd wedi parhau drwy 100% Sir Gâr. Mae ein siopau sionc wedi bod yn ymddangos ar draws y sir gan gynnig lle manwerthu am ddim i fusnesau annibynnol lleol. Rydym wedi gweld miloedd o bobl yn siopa'n lleol gan gadw'r arian yn Sir Gaerfyrddin.

Bargen Ddinesig Bae Abertawe

Yn ogystal â gwneud cynnydd ar gynllun Pentre Awel yn Llanelli, yr oeddid yn barnu y byddai'n darparu miloedd o swyddi i'r ardal, roedd Sir Gaerfyrddin yn parhau i elwa ar Fargen Ddinesig Bae Abertawe. Roedd dau gynllun arwyddocaol yn y Fargen Ddinesig wedi'u lansio eleni. Roedd y Rhaglen Sgiliau a Thalentau wedi cael ei chymeradwyo gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU a byddai'n rhoi cyfleoedd i filoedd o bobl gael cyfleoedd sgiliau ac yn helpu busnesau i dyfu drwy ddatblygu gweithlu talentog ar draws Rhanbarth Bae Abertawe gan ganolbwyntio ar ddiwydiannau â galw mawr am weithwyr.

Roedd y Rhaglen Ddigidol Ranbarthol wedi ei chymeradwyo gan y Llywodraeth eleni hefyd. Roedd y cynllun yn cael ei arwain gan Sir Gaerfyrddin ac amcangyfrifir ei fod yn werth £318 miliwn i'r rhanbarth yn y blynyddoedd i ddod. Roedd tair elfen i'r rhaglen, a'r disgwyl oedd y byddent i gyd o fudd i gymunedau Sir Gaerfyrddin:

- Lleoedd sydd â seilwaith digidol: Sicrhau bod gan ddinasoedd, trefi a pharciau busnes y rhanbarth fynediad cystadleuol at gysylltedd ffibr llawn;
- Gwledig: Gwella mynediad i fand eang yng nghymunedau gwledig y rhanbarth;
- Rhwydweithiau Diwifr y Genhedlaeth Nesaf: Paratoi'r ffordd i'r rhanbarth elwa ar 5G ac arloesedd y 'Rhyngwyd Pethau'

Gwledig (Mart)

Roedd Mart Caerfyrddin wedi ailagor ym mis Mawrth eleni yn dilyn gwaith adnewyddu sylweddol a chreu mwy o swyddi gwledig. Roedd amaethyddiaeth yn rhan hanfodol o ddatblygu gwledig drwy gefnogi cyflogaeth, busnesau ategol, a gwasanaethau amgylcheddol. Ffermio yw asgwrn cefn bywyd cefn gwlad ac roedd

yr Arweinydd yn falch iawn bod y Cyngor wedi gallu cefnogi hyn a sicrhau dyfodol Mart Caerfyrddin.

Ffyrdd a Seilwaith

Y cyntaf o'i fath yng Nghymru, roedd hwb gwefru cyflym iawn wedi agor yn Cross Hands gan ddarparu pedwar gwefrydd cyflym 50KW ac un gwefrydd cyflym iawn 150KW. Byddai'r gwefrwyr yn darparu ffynhonnell ynni glân ac yn helpu i leihau'r defnydd o'r grid cenedlaethol. Roedd yr hwb yn ategu Strategaeth Seilwaith Cerbydau Trydan deng mlynedd y Cyngor a'i weledigaeth o ddatblygu'r seilwaith sydd ei angen i alluogi gweithwyr, preswylwyr, cymunedau, ymwelwyr, busnesau a sefydliadau eraill i ddefnyddio Cerbydau Trydan fel rhan o'u trefn ddyddiol.

Byddid yn parhau i ddatblygu a hyrwyddo rhwydwaith o bwyntiau gwefru trydan i ddiogelu rhwydwaith trafnidiaeth y sir yn y dyfodol yn ogystal â chyfrannu at darged lleihau llygredd lleol a byd-eang.

Roedd gan y Cyngor wyth mlynedd cyn cyrraedd nod 2030 sef bod yn garbon sero net, ac roedd yr Arweinydd yn credu bod penodi aelod Cabinet penodol ar gyfer Newid Hinsawdd, Datgarboneiddio a Chynaliadwyedd yn dangos yn glir y pwysigrwydd roedd y weinyddiaeth hon yn ei roi ar yr agenda benodol hon.

Tai

Eleni roedd y Cyngor wedi cymeradwyo'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Adfywio a Datblygu Tai, a nod y cynllun oedd darparu dros 2,000 o dai newydd a fforddiadwy ychwanegol ledled y sir dros y pum mlynedd nesaf. Fodd bynnag, roedd ein gweledigaeth a'n buddsoddiad nid yn unig yn ymwneud â thai, ond â chefnogi datblygiad cymunedau cynaliadwy cryf, llefydd lle roedd pobl eisiau byw a gweithio ynddynt, a rhoi cartrefi o ansawdd da sy'n effeithlon o ran ynni ac yn fforddiadwy i bobl eu rhedeg. Barnwyd y byddai'r buddsoddiad yn cael effaith enfawr ar ysgogi'r economi, creu swyddi i bobl leol, a chefnogi adferiad y sir ar ôl y pandemig.

Roedd angen darparu'r tai iawn yn y manau iawn, ac roedd hyn yn cynnwys darparu tai fforddiadwy i bobl ifanc a phobl oedran gweithio mewn ardaloedd gwledig a threfol, gan eu helpu i aros yn y sir, cynyddu nifer yr ymwelwyr yn nhrefi'r sir, a diogelu'r iaith Gymraeg a'r diwylliant mewn ardaloedd gwledig. Roedd gwaith eisoes wedi dechrau ar brosiect Trawsnewid Tyisha a fyddai'n darparu cartrefi modern deiliadaeth gymysg newydd yn y gymuned.

Gofal Cymdeithasol

Byddai iechyd a llesiant pobl yn cael eu cefnogi ac roedd y timau gofal cymdeithasol yn parhau i ddarparu gwasanaeth o safon uchel o dan amgylchiadau anodd iawn. Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gyda'r Bwrdd Iechyd a phartneriaid lleol i wella Gofal Cymdeithasol yn barhaus ledled Sir Gaerfyrddin.

Addysg

Er mwyn sicrhau bod ein cymunedau yn y dyfodol yn gymunedau bywiog a'n heconomi yn y dyfodol yn economi ffyniannus, byddid yn parhau i fuddsoddi mewn darparu'r addysg orau bosibl i blant. Er mwyn cefnogi'r weledigaeth hon, roedd strategaeth ddeng mlynedd uchelgeisiol wedi cael ei lansio a oedd yn amlinellu ein gweledigaeth ar gyfer addysg y dyfodol yn Sir Gâr. Roedd y cynllun yn nodi dyheadau'r cyngor ar gyfer dysgwyr a staff am y 10 mlynedd nesaf.

Roedd y strategaeth hefyd yn cynnwys ymrwymiad i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion fel eu bod yn addas ar gyfer dysgu ac addysgu'r 21ain ganrif, ac i gynnig addysg ddwyieithog o safon uchel. Hyd yn hyn, roedd Rhaglen Moderneiddio Addysg y Cyngor wedi buddsoddi dros

£300 miliwn mewn ysgolion ar draws Sir Gaerfyrddin, gan gynnwys adeiladu 12 ysgol gynradd newydd, dwy ysgol uwchradd newydd, a 48 o brosiectau ailwampio a helaethu o bwys, er budd mwy na 16,000 o blant ledled y sir. Roedd ysgol newydd wedi agor ym Mhump-hewl yn ddiweddar, yn dilyn buddsoddiad o £4.5 miliwn. Roedd swm tebyg wedi cael ei fuddsoddi i drawsnewid Ysgol Llangadog a £4.3m ar Ysgol Rhys Pritchard. Roedd gwaith hefyd wedi dechrau ar adeiladu ysgol gynradd newydd ym Mhen-bre gyda buddsoddiad o £8.25 miliwn.

Hamdden

Roedd y pandemig wedi rhoi sylw i iechyd a llesiant ac wedi arwain at fuddsoddi yng nghyfleusterau Hamdden y Sir.

Roedd Canolfan Hamdden Dyffryn Aman eisoes wedi elwa ar fwy na £600,000 o waith uwchraddio y tu mewn i'r adeilad, ac yn gynharach eleni roedd ymrwymiad wedi bod i ddatblygu'r cae pob tywydd 3G a chyfleusterau athletau gwell.

Roedd gwelliannau mawr wedi'u cwblhau hefyd yng Nghanolfan Hamdden Castellnewydd Emlyn, a bron blwyddyn yn ôl roedd canolfan hamdden newydd wedi agor ar hen safle Ysgol Pantycelyn yn Llanymddyfri, gan ddod â champfa o'r radd flaenaf, neuadd chwaraeon, stiwdio ddawns a chyfleusterau cymunedol i'r ardal, yn ychwanegol at y pwll nofio presennol. Dywedodd yr Arweinydd fod y weinyddiaeth hon yn benderfynol o sicrhau buddsoddiad parhaus mewn cyfleusterau hamdden ledled y sir.

Edrych ymlaen

Dywedodd yr Arweinydd fod llawer i edrych ymlaen ato. Yn gynharach eleni roedd prosiect Llwybr Beicio Dyffryn Tywi wedi derbyn £16.7 miliwn fel rhan o gronfa Ffyniant Bro newydd Llywodraeth y DU. Byddai'r prosiect yn creu llwybr cerdded a beicio 20km oddi ar y ffordd rhwng Caerfyrddin a Llandeilo wrth ochr Afon Tywi gan fynd drwy olygfeydd godidog a heibio i gestyll, parciau gwledig ac ystadau hanesyddol yn ogystal ag atyniadau gan gynnwys Gerddi Botaneg Cenedlaethol Cymru a Gerddi Aberglasne.

I gloi, dywedodd yr Arweinydd mai cipolwg yn unig oedd ei adroddiad ar y gwaith roedd y cyngor hwn yn ei wneud mewn cynifer o feysydd i geisio gwella bywydau pobl Sir Gaerfyrddin. Fe ychwanegodd mai'r dasg yn awr oedd adeiladu ar y sylfeini cadarn hynny a gwireddu'r uchelgeisiau ar gyfer y sir hon. Roedd yn edrych ymlaen at weithio gyda'r holl aelodau dros y 5 mlynedd nesaf er mwyn gwneud hynny a diolchodd i'r aelodau.

Cafodd Arweinwyr y Grŵp Annibynnol a'r Grŵp Llafur gyfle i wneud sylwadau ar adroddiad yr Arweinydd.

PENDERFYNWYD nodi Adroddiad Blynyddol yr Arweinydd ar gyfer 2021/22.

9. AELODAETH PWYLLGORAU CRAFFU, PWYLLGORAU RHEOLEIDDIO A PHWYLLGORAU ERAILL Y CYNGOR A PHENODI AELODAU I WASANAETHU ARNYNT

Bu'r Cyngor yn ystyried aelodaeth y Pwyllgorau Rheoleiddio, y Pwyllgorau Craffu a'r Pwyllgorau a'r Panelau Eraill ac aelodaeth y pwyllgorau hynny.

Dywedodd y Cadeirydd fod sedd wag ar y Pwyllgor Cynllunio erbyn hyn i aelod heb gysylltiad pleidiol, gan nad oedd y Cynghorydd Michael Cranham yn cymryd y sedd, a bod enw'r Cynghorydd Fiona Walters wedi cael gyflwyno gan y Grŵp Annibynnol ar gyfer un o'r ddwy sedd Annibynnol ar y Pwyllgor Craffu - Gofal

Cymdeithasol ac Iechyd. Dywedwyd, gan na chynigiwyd unrhyw enwebiadau i'r ddwy sedd wag hyn yn y cyfarfod, byddai enwebiadau ar gyfer pob sedd wag yn cael eu cyflwyno mewn cyfarfod yn y dyfodol i'w cadarnhau.

Cynigiwyd ac eiliwyd yn briodol a

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL

9.1 cadarnhau bod 168 o seddi yn cael eu dyrannu ar y Cyngor newydd i'w rhannu'n 67 Craffu a 101 o seddi rheoleiddiol a seddi eraill;

9.2 cymeradwyo aelodaeth y pwyllgorau fel y manylwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd a phenodi aelodau i Bwyllgorau Rheoleiddio, Pwyllgorau Craffu a Phwyllgorau Eraill fel y nodwyd yn Atodiad 1 o'r adroddiad neu y rhoddwyd gwybod yn y cyfarfod.

10. PENODI CADEIRYDDION AC IS-GADEIRYDDION PWYLLGORAU / PANELAU CANLYNOL Y CYNGOR AM FLWYDDYN Y CYNGOR 2022-2023

Yn unol â Rheol Gweithdrefn Gorfforaethol 1.1 (n), rhoddodd y Cyngor ystyriaeth i'r enwebiadau oedd wedi dod i law ar gyfer penodi Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion y Pwyllgorau am Flwyddyn y Cyngor 2022/23.

Cynigiwyd ac eiliwyd yn briodol a

PHENDERFYNWYD YN UNFRYDOL fod y canlynol yn cael eu penodi'n Gadeiryddion ac yn Is-gadeiryddion y Pwyllgorau Rheoleiddio, y Pwyllgorau Craffu, a'r Pwyllgorau a'r Panelau Eraill am Flwyddyn y Cyngor 2022/23:-

<u>PWYLLGOR / PANEL</u>	<u>CADEIRYDD</u>	<u>IS-GADEIRYDD</u>
Pwyllgor Craffu - Cymunedau ac Adfywio	Y Cynghorydd D.M. Cundy	Y Cynghorydd B.W. Jones
Y Pwyllgor Craffu - Addysg a Phlant	Y Cynghorydd C. Jones	Y Cynghorydd S.M. Allen
Pwyllgor Craffu - Diogelu'r Cyhoedd a'r Amgylchedd	Y Cynghorydd J.D. James	Y Cynghorydd K. Davies
Y Pwyllgor Craffu – Polisi ac Adnoddau	Y Cynghorydd A.G. Morgan	Y Cynghorydd K.V. Broom
Y Pwyllgor Craffu - Gofal Cymdeithasol ac Iechyd	Y Cynghorydd H.A.L. Evans	I'w gadarnhau
Pwyllgor Apêl	Y Cynghorydd J.K. Howell	Y Cynghorydd L. Davies
Pwyllgor Penodi A – Cyfarwyddwyr	Y Cynghorydd D. Price	Y Cynghorydd S.M. Allen
Pwyllgor Penodi B - Penaethiaid Gwasanaeth	Y Cynghorydd J. Tremlett	Y Cynghorydd D. Price
Pwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd	Y Cynghorydd L. Davies	Y Cynghorydd W.T. Evans
Y Pwyllgor Trwyddedu	Y Cynghorydd J.M. Charles	Y Cynghorydd D. Phillips
Pwyllgor Penodi Aelodau	Y Cynghorydd J. Lewis	Y Cynghorydd W.R.A. Davies
Y Pwyllgor Cynllunio	Y Cynghorydd W.T. Evans	Y Cynghorydd C. Jones
Y Panel Adolygu Tai	Y Cynghorydd B.W. Jones	Y Cynghorydd G.B. Thomas
Pwyllgor Cronfa Bensiwn Dyfed	Y Cynghorydd D.E. Williams	Heb fod yn ofynnol

11. ADOLYGIAD BLYNYDDOL O'R CYFANSODDIAD

Atgoffwyd y Cyngor o'r gofyniad iddo adolygu ei Gyfansoddiad yn flynyddol a'i fod, fel rhan o'r broses honno, wedi sefydlu Gweithgor Adolygu'r Cyfansoddiad [CRWG] i gyflwyno unrhyw newidiadau a argymhellir.

Dywedwyd bod Gweithgor Adolygu Cyfansoddiad y Cyngor blaenorol wedi argymhell y dylai'r Cyngor, yn ei Gyfarfod Blynyddol, ystyried adroddiad ar y posibilrwydd o benodi aelod llywyddol. Fodd bynnag, awgrymwyd y dylid ystyried hyn mewn cyfarfod yn y dyfodol er mwyn caniatáu i drafodaethau cychwynnol gael eu cynnal gyda Gweithgor Adolygu Cyfansoddiad y Cyngor newydd yn y lle cyntaf.

Adroddwyd ymhellach, er nad oedd unrhyw ddeddfwriaeth a oedd yn ei gwneud yn ofynnol i wneud newidiadau i Gyfansoddiad y Cyngor wedi'i chyflwyno yn ystod 2021/22, fod angen diwygio Rhan 6.1 i adlewyrchu symiau rhagnodedig Panel

Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, i'w talu i Gynghorwyr ar gyfer 2020/21, fel y nodir yn yr adroddiad.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL

11.1 yn unol â'r penderfyniadau a wnaed gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, i fabwysiadu Cynllun Cyflogau a Lwfansau Cynghorwyr ac Aelodau Cyfetholedig ar gyfer 2022-2023, fel y nodir yn Rhan 6.1 o'r Cyfansoddiad;

11.2 mabwysiadu Cyfansoddiad y Cyngor am 2022-2023 yn amodol ar unrhyw newidiadau angenrheidiol i'r Cyfansoddiad sy'n deillio o benderfyniadau a wnaed yn gynharach yn y cyfarfod;

11.3 bod y Swyddog Monitro yn cael ei awdurdodi i wneud unrhyw fân newidiadau, cywiro gwallau teipio neu wallau drafftio a sicrhau bod yr holl groesgyfeiriadau yn y Cyfansoddiad yn gywir ac y rhoddir gwybod am y rhain i Weithgor Adolygu'r Cyfansoddiad pan fydd angen.

12. PENODI I BANELAU YMGYNGHOROL Y CYNGOR, CYRFF ALLANOL STATUDOL A CHYD-BWYLLGORAU

Bu'r Cyngor yn ystyried enwebiadau a gafwyd o ran penodi aelodau i wasanaethu ar gyrrff allanol statudol, Cyd-bwyllgorau a Phanelau Ymgynghorol y Cyngor.

PENDERFYNWYD dylid gwneud y penodiadau canlynol:

<u>Y CORFF ALLANOL</u>	<u>CYNYRCHIOLWYR A BENODWYD</u>
Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog	Y Cyngorydd A. Davies
Panel Heddlu a Throsedd Dyfed-Powys	Y Cyngorydd K. Davies Y Cyngorydd J.K. Howell Y Cyngorydd D. Jones
Awdurdod Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru	Y Cyngorydd K. Broom Y Cyngorydd K. Madge Y Cyngorydd G.B. Thomas Y Cyngorydd D.E. Williams 1 x sedd i'w chadarnhau
Cyd-bwyllgor Craffu Dinas-ranbarth Bae Abertawe	Y Cyngorydd R. James Y Cyngorydd A.G. Morgan Y Cyngorydd R. Sparks
Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru – Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio	Y Cyngorydd R. James Y Cyngorydd D. Thomas
Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru – Is-bwyllgor Trosolwg Llywodraethu a Chraffu	Y Cyngorydd R. James Y Cyngorydd E. Schiavone Y Cyngorydd R. Sparks
Partneriaeth – Grŵp Craffu	Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Craffu - Addysg a Phlant
Cyd-bwyllgor Llywodraethu Partneriaeth Pensiwn Cymru	Cadeirydd Pwyllgor Cronfa Bensiwn Dyfed

PANELAU'R CYNGOR	CYNRYCHLIOLWYR A BENODWYD
Gweithgor Trawsbleidiol Adolygu'r Cyfansoddiad	Y Cynghorydd D. Price Y Cynghorydd L. Evans Y Cynghorydd A. Lenny Y Cynghorydd K. Broom Y Cynghorydd W.T.Evans Y Cynghorydd D.M. Cundy Y Cynghorydd R. James Y Cynghorydd D. Jones Y Cynghorydd A.G. Morgan Y Cynghorydd J.P. Jenkins
Y Panel Ymgynghorol ynghylch y Polisi Tâl	Y Cynghorydd D. Price Y Cynghorydd A. Lenny Y Cynghorydd G. John Y Cynghorydd D.M. Cundy Y Cynghorydd R. James Y Cynghorydd A.G. Morgan

13. PENODI PERSONAU LLEYG I'R PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Gan gyfeirio at gofnod 6 o'r cyfarfod Cyngor a gynhaliwyd ar 19 Ionawr 2022, dywedwyd bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wedi argymhell, yn dilyn y broses ymgeisio a'r cyfweiliadau, fod Mrs. Julie James, Mr Malcolm MacDonald a Mr. David MacGregor yn cael eu penodi i swyddi Personau Lleyg y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar gyfer y cyfnod o 25 Mai 2022 i 24 Mai 2027 er mwyn bodloni gofynion Cyfansoddiad y Cyngor.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL

13.1 cymeradwyo argymhelliad y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i benodi'r personau lleyg canlynol i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am y cyfnod o 25 Mai 2022 i 24 Mai 2027:

Mrs. Julie James;
Mr. Malcolm MacDonald;
Mr. David MacGregor;

13.2 nodi byddai'r Awdurdod yn ail-hysbysebu ar gyfer y swydd Person Lleyg sy'n weddill.

CADEIRYDD

DYDDIAD